

Institut Ruđer Bošković

Adresa: Bijenička cesta 54, 10000 Zagreb | Tel: +385 (0)1 4561 111 | Fax: +385 (0)1 4680 084 | www.irb.hr

Objava za medije

Hrvoje Novak, Ured za odnose s javnošću

Institut Ruđer Bošković

Tel.: +385 (1) 457-1269, (99) 3126-606

info@irb.hr | www.irb.hr/O-IRB-u/Za-medije | fb.me/irb.hr | twitter.com/institutrb

Znanstvenici s Instituta Ruđer Bošković razvili metodu praćenja sinteze materijala za pohranu vodika

Istraživački tim pod vodstvom dr. sc. Nikole Biliškova proveo je istraživanje koje je omogućilo nove spoznaje vezane za procese mehanokemijske sinteze u priređivanju materijala za pohranu vodika uz perspektivu široke industrijske primjene

Zagreb, 20. rujna 2017. - Znanstvenici Laboratorija za kemiju čvrstog stanja i kompleksnih spojeva te Laboratorija za zelenu sintezu Instituta Ruđer Bošković, u suradnji s istraživačima srpskog Instituta za nuklearne nauke Vinča i švicarskog federalnog instituta EMPA, razvili su metodu koja omogućuje brže i efikasnije priređivanje materijala za kemijsku pohranu vodika u čvrstom stanju. Ovo istraživanje objavljeno je i u uglednom časopisu Chemistry – a European Journal, a provedeno je u okviru projekta „Novi materijali za pohranu energije“ vrijednog gotovo dva milijuna kuna, započetog u svibnju ove godine pod potporom Hrvatske zaklade za znanost (HrZZ).

Provedenim istraživanjem odredilo se koliko je vremena potrebno za okončanje reakcije u uvjetima kugličnog mljevenja, koje je samo po sebi ekološki prihvatljiva i industrijski široko primjenjiva metoda sinteze materijala za pohranu vodika. S obzirom na to da su do sada reakcijska vremena mehanokemijskih sinteza odabirana arbitrarno, samim time omogućena je racionalizacija utroška energije. Osim toga, metoda je po prvi put otvorila pogled u unutrašnjost tih sintetskih procesa tijekom njihovog odvijanja u kugličnom mlinu. Time su istraživači detektirali međuprodukte, što otvara velike mogućnosti daljnje optimizacije reakcijskih uvjeta, i to ne samo pri sintezi ove klase materijala, nego i općenito. Uz sve to, priređen je i detaljno karakteriziran jedan novi materijal za pohranu vodika, čija su mnoga svojstva s obzirom na pohranu vodika znatno unaprijeđena u odnosu na ishodni spoj.

„Vodik se razmatra, a već i naveliko ulazi u primjenu kao ekološki prihvatljiv nosač energije, koji bi zamijenio danas dominantna fosilna goriva u vozilima i stacionarnim trošilima. S obzirom na ekstremno velik maseni i volumni udio vodika, borazan i njegovi derivati spadaju među najperspektivnije kemijske sustave za pohranu vodika u čvrstom stanju, koji se na siguran način mogu koristiti i u normalnim uvjetima. Kemijskim modifikacijama, npr. priređivanjem amidoborana, ta se svojstva mogu dodatno unaprijediti s obzirom na primjenu u realnim sustavima. Osim toga, prije nekoliko godina su u Laboratoriju za zelenu sintezu, s kojim mnogo surađujemo razvijene metode praćenja mehanokemijskih reakcija in-situ, koje omogućuju detaljan uvid u kemijska zbivanja što dovode do željenih produkata. Upravo ovaj rad inaugurira tu jedinstvenu metodu u područje materijala za pohranu vodika, a to je jedan od fokusa istraživanja na polju materijala za pohranu vodika, koja se trenutno provode na IRB-u“, izjavio je voditelj istraživanja dr. sc. Nikola Biliškov s Instituta Ruđer Bošković.

S obzirom na to da metode mehanokemijske sinteze prevladavaju u priređivanju materijala za pohranu vodika, one imaju i perspektivu široke industrijske primjene. Tu do izražaja dolazi važnost dobrog poznavanja uvjeta i brzine u kojima se te reakcije odvijaju, jer omogućuju racionalniju potrošnju energije i resursa, a kao nastavak ovog rada, istraživači najavljuju daljnju primjenu dosadašnjih spoznaja i iskustva u razvoju održivih sintetskih postupaka novih ekološki prihvatljivih materijala za pohranu vodika, s perspektivom primjene u realnim sustavima.